

Lezingen

1 Samuel 16,1.6-13

De HEER vroeg aan Samuel: 'Hoe lang blijf je nog treuren om Saul, die ik als koning van Israël verworpen heb? Kom, vul je hoorn met olie en ga voor mij naar Isaï in Betlehem, want een van zijn zonen heb ik als koning uitgekozen.'

Samuël deed wat de HEER bevolen had. Toen hij in Betlehem kwam, riep hij Isaï en zijn zonen bijeen voor de offerdienst. Zijn oog viel meteen op Eliab, en hij zei bij zichzelf: Hij die daar klaarstaat is vast en zeker degene die de HEER wil zalven. Maar de HEER zei tegen Samuel: 'Ga niet af op zijn voorkomen en zijn rijzige gestalte. Ik heb hem afgewezen. Het gaat niet om wat de mens ziet: de mens kijkt naar het uiterlijk, maar de HEER kijkt naar het hart.' Toen riep Isaï Abinadab en stelde hem aan Samuel voor, maar die zei: 'Ook hem heeft de HEER niet gekozen.' Isaï stelde Samma voor, maar weer zei Samuel: 'Ook hem heeft de HEER niet gekozen.' Zo stelde Isaï zijn zeven zonen aan Samuel voor, maar telkens zei Samuel dat dit niet degene was die de HEER gekozen had. 'Zijn dit alle zonen die u hebt?' vroeg hij. 'Nee,' antwoordde Isaï, 'de jongste is er niet bij, die hoedt de schapen en de geiten.' Toen zei Samuel tegen Isaï: 'Laat hem hier komen. We beginnen niet aan de maaltijd voordat hij er is.' Isaï liet hem halen. Het was een knappe jongen met rossig haar en sprekende ogen. En de HEER zei: 'Hem moet je zalven. Hij is het.' Samuel nam de hoorn met olie en zalfde hem te midden van zijn broers. Van toen af aan was David doordrongen van de geest van de HEER. Daarna vertrok Samuel weer naar Rama.

Marcus 9,30-37

Ze vertrokken uit die streek en reisden door Galilea, maar hij wilde niet dat iemand dat te weten kwam, want hij was bezig zijn leerlingen onderricht te geven. Hij zei tegen hen: 'De Mensenzoon wordt uitgeleverd aan de mensen. Die zullen hem doden, maar na drie dagen zal hij uit de dood opstaan.' Ze begrepen deze uitspraak niet, maar durfden hem geen vragen te stellen. Ze kwamen in Kafarnaüm. Toen ze in huis waren, vroeg hij hun: 'Waarover waren jullie onderweg aan het redetwisten?' Ze zwegen, want ze hadden onderweg met elkaar getwist over de vraag wie van hen de belangrijkste was. Hij ging zitten en riep de twaalf bij zich. Hij zei tegen hen: 'Wie de belangrijkste wil zijn, moet de minste van allemaal willen zijn en ieders dienaar.' Hij pakte een kind op en zette het in hun midden neer; hij sloeg zijn arm eromheen en zei tegen hen: 'Wie in mijn naam één zo'n kind bij zich opneemt, neemt mij op; en wie mij opneemt, neemt niet mij op, maar hem die mij gezonden heeft.'

Overweging

Een christen moet de minste van allen willen zijn en dienen.

De eerste lezing over Samuël en David illustreerde dat: de vergeten zoon die niet mee telt, een schapenhoeder op het veld wordt koning over Israël.

Maar wat betekent dat concreet voor ons vandaag in Nederland?

Zomaar wat voorbeelden uit de krant.

Een zwart kind wordt gevraagd om voor zwarte piet te spelen. Niks mis mee. Maar, we staan er niet bij stil, het is verwarrend voor het kind. Hij is al zwart, en toch moet hij zich nog laten schminken. Terwijl hij in de zomer vriendjes heeft die jaloers op hem zijn omdat hij zogenaamd

niet kan verbranden in de zon. Dacht hij daarom zelf ook. Tot hij verbrandde. Het kind raakt in de war. Heeft hij nu een zwarte kleur, en wat betekent dat dan, en is het goed of niet goed?

Een vrouw draagt een hoofddoek en wordt daarom op haar werk nooit mee gevraagd als de collega's na het werk het café in gaan. Niet dat de collega's haar niet erbij willen. Maar ze denken dat ze toch niet mee gaat. Maar ze wil wel graag. Tot ze het een keer voor elkaar krijgt mee te kunnen. En dan krijgt ze alleen vragen of de ouders wel weten dat ze in het café is. Dat ze wel nooit bier zal drinken. Of ze wel eens in een café is geweest. Heel vermoeiend voor de vrouw.

Een lesbische vrouw woonde jaren lang in Diemen en liep daar over straat met haar vriendin hand in hand. Sinds ze verhuisde naar Osdorp en op straat overal gesluierde en bedekte vrouwen ziet, voelt ze zich niet meer op haar gemak. Er gaat iets bedreigends uit van de hoofddoeken en sluiers, ze wordt in haar beleving geconfronteerd met een cultuur van verboden, vooral voor vrouwen. Om op straat hand in hand te lopen met haar vriendin, ondenkbaar, dat durft ze niet meer. Ze kan niet meer zichzelf zijn.

Twee dingen kunnen we leren uit de voorbeelden.

Ten eerste beseffen we meestal niet hoezeer we behept zijn met allerlei vooronderstellingen en vooroordelen die onze kijk op mensen bepalen. En daarom zien we niet hoezeer we mensen kwetsen, beledigen, bang of boos maken, zonder dat we dat willen en bedoelen. We beseffen niet wat onze woorden bij anderen aanrichten. Allereerst moeten we ons dus bewust worden van hoe wij denken, en dat andere mensen heel anders kunnen denken. En dat we ons daarin kunnen inleven.

In onze samenleving heeft iedereen recht op een plekje onder de zon en in de samenleving. Steeds meer mensen komen op voor het recht zichzelf te zijn en dat ook kenbaar te maken. Mensen zijn trots op wie ze zijn. Ook als ze tot minderheden behoren: vrouwen, homo's en lesbische vrouwen, zwarte mensen, mensen met een beperking, ouderen, jongeren, iedereen roert zijn mondje en bevecht zijn of haar plekje in de samenleving.

Een goede zaak! Maar daardoor versplintert de samenleving en hebben steeds minder mensen begrip voor elkaar en staan ze met elkaar in contact. En zou daar niet een rol voor de kerk zijn weggelegd? De minste van allen willen zijn. Heel ver gaan, verder dan de meeste mensen, in het bevragen van jezelf, of vooroordelen je geen parten spelen in het verkeer met andere mensen. En juist minder ver gaan dan anderen in het claimen van een eigen plekje en het willen laten horen van je eigen stem, om anderen de ruimte te geven hun stem te laten horen en ons te laten weten dat ze bestaan en zijn zoals ze zijn.

Ja, plaats maken voor de ander en er voor kiezen minder dan de ander te zijn. Alleen zo kan er vrede zijn in een samenleving met zoveel verschillende mensen. Zou dat niet de bijdrage kunnen zijn van de kerken aan onze samenleving? Een heel actuele bijdrage? Juist door een heel ander geluid te laten klinken. Door de minste van allen te willen zijn. Amen.